

בחינה בהלכות מקוואות

יד' חשוון תשפ"א

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
6. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. פרט את שיטות הראשונים ופסיקת ההלכה בשאלה: מהו שיעור נקב?
 - א. בכדי לערב בין מקוואות.
 - ב. בכדי לטבול בתוך הכלי.
 - ג. בכדי לבטל שם כלי ולערות מתוכו מים למקוה.
 - באר גם - מדוע שיעור הנקב בסעיף ב' שונה משיעורו בסעיף ג' ?
2. "בור שבחצר ונפלו בו ג' לוגין, לעולם הוא בפסולו עד שיצא ממנו מילואו ועוד". באר האם דרך הכשרה זו תהיה גם באופנים הבאים:
 - א. הבור כולו מלא במים שאובים.
 - ב. שיעור השאובים שבבור הוא 20 סאה.
3. מתני': "שלוש מקוואות בזה 20 סאה מי גשמים, ובוה 20 סאה מי גשמים, ובוה 20 סאה מי שאובין, וירדו שלושה וטבלו בהן, ונתערבו המקוואות". כתוב מה דין הטובלים, מה דין המקוואות? והאם באופן זה יש פסול זוחלין?
4. א. האם פסול שאובים הינו מדאורייתא או מדרבנן? פרט את דעות הראשונים (ציין ראייה לכל שיטה) ופסיקת השו"ע והרמ"א. ציין גם שני נפק"מ הנובעות ממה"י זו.
ב. האם פסול טבילה בכלי הינו מדאורייתא או מדרבנן?

עמוד 1 מתוך 2

5. האם ניתן למנוע זחילה קיימת או עתידית על ידי דבר המקבל טומאה?
6. מקווה שיש בו ארבעים סאה מצומצמות. מה הדין, הטעם וההלכה, במקרים הבאים:
- א. טבלו בו שניים, זה אחר זה, ורגליו של הראשון עדיין נוגעות במים.
- ב. הטביל בו סגוס, הוציאו, ומקצתו עדיין נוגע במים ובתוך כך טבל הטמא.
- באר גם, מדוע אין סתירה בין פסיקות השו"ע.
7. באר את פסקי השו"ע בסעיף ס"ט: "מקווה שהניחו ריקן ובא ומצאו מלא – כשר", ובסעיף ע"ד: "כל המקוואות הנמצאים - פסולים". באר גם, מדוע אין סתירה בין הסעיפים.
8. סכם דעת השו"ע לגבי פסול הוויתו בטומאה, במקרים הבאים:
- א. המשכת מי גשמים למקווה.
- ב. המשכת מים ממקווה כשר למקווה אחר.
- ג. המשכת מי מעיין למקווה.

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. הבלן של המקווה מילא בטעות את בור הטבילה עד שפתו, וכאשר הטובל נכנס לטבול, המים זוחלים מבור הטבילה. כתוב שלושה צדדים להתיר טבילה בו.
10. בור הטבילה הינו רחב. יש בו מי גשמים בשיעור ארבעים סאה, ואף יותר, אך לא ניתן לטבול בו מחמת המפלס הנמוך. האם מים אלו יוגדרו כמים פסולים או ככשרים? הוכח!
11. באר - האם דיני טבילת כלים טמאים במעיין שווים לדיני טבילת כלים הנלקחים מן הגוי במעיין?
12. פרט ובאר דיני המשכת מים שאובים למקווה. באר גם, האם דיני המשכה אלו הם מעיקר הדין או כחומר? פרט בהמשכת מי העיר לתוך אוצר הזריעה וכן בהמשכת מי אוצר הזריעה לתוך בור הטבילה.

* * *

עמוד 2 מתוך 2